

INFONOTA

Aan:aanbieders van rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH-diensten), groenezorginitiatieven, multifunctionele centra (MFC), observatie-/ diagnose- en behandelingsunits (ODB), organisaties voor vrijetijdszorg, ouderinitiatieven, forensische VAPH-units, vergunde zorgaanbieders (VZA)

1 april 2020

INF/20/88

Contactpersoon Ellen Devisscher

E-mail avf@vaph.be

Telefoon

Bijlagen

COVID-19 : update van de richtlijnen versie 1 APRIL 2020

Corona: bijkomende specifieke richtlijnen voor de sector voor personen met een handicap - update **1 APRIL 2020**

AANDACHT: DEZE RICHTLIJNEN VERVANGEN ALLE VORIGE.

U KUNT UPDATES VINDEN ONDER:

<https://www.vaph.be/maatregelen-corona-professionelen>

De geel gemarkeerde delen zijn nieuw/gewijzigd.

HET VAPH HEEFT EEN TELEFOONNUMMER GEÏNSTALLEERD VOOR DIENSTEN EN VOORZIENINGEN.

02 249 36 66

Geachte,

Zoals eerder gesteld volgt het VAPH de ontwikkelingen in verband met de uitbraak van het corona-virus op de voet. De ontwikkelingen dwingen ons ertoe om bijkomende maatregelen te nemen om de gevolgen van de epidemie in te dijken.

In onze vorige infonota's werd al verwezen naar de richtlijnen die ontwikkeld werden binnen de ouderenzorg. Die bieden nog steeds een zeer goede basis. Gelet op de eigenheid van de voorzieningen voor personen met een handicap en de ernst van de situatie, worden nog een aantal bijkomende richtlijnen van kracht. Het doelpubliek en de werkvormen zijn zeer divers. Daarom moet goed overwogen worden welke lineaire maatregelen kunnen opgelegd worden. Ook al lijken die maatregelen voor sommige individuen en situaties nogal ingrijpend, in het kader van de gezondheid van de personen met een handicap en het personeel wordt er beter doortastend opgetreden. Hou er ook rekening mee dat de richtlijnen van Zorg en Gezondheid ook regelmatig aangepast worden aan de ontwikkelingen op het terrein. We houden u daarvan zo consequent mogelijk op de hoogte.

U kunt ze zelf ook opvolgen via <https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals>

Ondertussen waren die maatregelen ook het voorwerp van een update. U wordt gevraagd de maatregelen nog eens te screenen met het oog op zaken die voor uw specifieke situatie van kracht zijn.

Voor definities van risicogroepen, vermoeden van corona-infectie etc; verwijzen we naar de website van Sciensano: <https://epidemiologie.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV.aspx>.

Wat de minderjarigenzorg betreft werden de maatregelen afgestemd met het Agentschap Opgroeien.

ONDERTUSSEN HEEFT DE NATIONALE VEILIGHEIDSRAAD BESLIST TOT NOG MEER INGRIJPENDE MAATREGELEN. DAT BETEKENT EEN GRONDIGE HERZIENING VAN DE MAATREGELEN VANUIT HET VAPH TOT NOG TOE, NIET ZOZEER MET BETREKKING TOT DE HYGIËNISCHE MAATREGELEN, MAAR WEL MET BETREKKING TOT HET ZORGAANBOD. VOORLOPIG GELDEN DE BIJKOMENDE, STRIKTERE MAATREGELEN. U WORDT HOE DAN OOK OP DE HOOGTE GEHOUDEN WELKE MAATREGELEN OP WELK MOMENT KUNNEN STOPGEZET WORDEN, AANGEZIEN DE SITUATIE NOG KAN WIJZIGEN.

Algemene maatregelen

Alle verplaatsingen dienen maximaal vermeden worden. De Nationale Veiligheidsraad heeft beslist dat er geen verplaatsingen meer mogen gebeuren en iedereen thuis moet blijven, behoudens voor noodzakelijke verplaatsingen.

Dat betekent dat een aantal zorgvormen dienen te sluiten of tot een minimum beperkt. Zie hierna.

Indien er een acuut tekort aan personeel zou blijken om de werking te handhaven van die voorzieningen die verder blijven werken, dan zal personeel van andere settings/organisaties worden ingezet.

Alle personeel dat van thuis kan werken voor noodzakelijke ondersteunende taken, moet zoveel mogelijk van thuis uit werken.

Wat betreft de personen die opgevangen of begeleid worden binnen de persoonsvolgende financiering, worden de IDO's niet aangepast, behoudens wijzigingen die verlopen volgens de contractueel vastgelegde afspraken (opzegperiode,...).

Momenteel zijn er nog geen richtlijnen rond melding van besmettingen; indien daartoe wordt overgegaan zal u een wijziging van de richtlijnen ontvangen.

Bijkomende richtlijnen voor residentiële voorzieningen voor volwassenen

- Alle personen die in een residentiële voorziening verblijven, maar die toch thuis kunnen opgevangen worden, worden thuis opgevangen.
- Alle personen die toch verder in de residentiële voorziening verblijven, verblijven in de voorziening, en kunnen dus niet wisselen tussen thuis en de voorziening.
- Als aan de residentiële voorziening wordt aangegeven dat de persoon die in een residentiële voorziening verblijft, toch thuis kan opgevangen worden, kan een eenmalige transfert naar huis gebeuren onder volgende voorwaarden:
 - Er wordt een goede inschatting gemaakt samen met het gezin dat de opvang thuis mogelijk is, ook naar besmettingsrisico voor personen in de thuissituatie die tot de risicogroepen behoren.
 - Indien een opvang thuis kan, kan een eenmalige transfert naar de thuissituatie gebeuren
 - Bij het ophalen gebeurt dit buiten de gebouwen van de voorziening en met het in acht nemen van de regels van social distancy
 - Slechts in uitzonderlijke omstandigheden, dit wil zeggen als de integriteit van de persoon met een handicap in het gedrang komt, kan een heropname overwogen worden.
- Momenteel blijft het belangrijk om de strikte gezondheidsrichtlijnen te volgen in het kader van de bestrijding van de epidemie. In die zin behouden we de strikte regeling inzake bezoek en is er op zich een verbod op bezoek. In navolging van onze richtlijnen ambuland/mobiel, maken we echter een

opening om onder heel strikte voorwaarden bezoek toe te laten in crisissituaties of wanneer het psychosociaal welzijn van de bewoner in het gedrang komt.

- Binnen de voorziening wordt de concentratie van grotere groepen vermeden, evenals onnodige circulatie tussen bewoners van verschillende leefgroepen. Dat betekent dat leefgroepoverschrijdende activiteiten niet kunnen doorgaan. Dat betekent ook dat de werking van de voorziening maximaal wordt gecompartmenteerd per leefgroep, ook wat de dagbesteding betreft. Het gebruikelijke activiteitschema, waarbij er personen van verschillende leefgroepen verspreid worden over verschillende dagbestedingsateliers, moet tijdelijk bijgestuurd worden.
- Er worden geen externe activiteiten opgezet (zwemmen, uitstappen ...).
- Gelegenheden die normaal voor het publiek toegankelijk zijn (bijvoorbeeld zelf uitgebaat restaurant of winkel) worden gesloten.
- Kampactiviteiten kunnen niet doorgaan, noch in het binnenland, noch in het buitenland.
- Kortopvang wordt gesloten. Indien omwille van een zeer precaire situatie toch beslist wordt tot noodopvang moet men met de nieuw opgenomen personen omgaan als komende uit een risicogebied, en dienen de nodige voorzorgsmaatregelen genomen te worden (zie richtlijnen woonzorgcentra). De personen die in kortverblijf worden opgenomen, blijven gedurende de periode van 18 maart 2020 tot en met 5 april 2020 in de voorziening, en kunnen dus niet wisselen tussen thuis en de voorziening. Personen in kortverblijven voor wie een uitstroom gepland is, kunnen langer in het kortverblijf opgenomen blijven, ook al wordt het quotum van 60 dagen aan kortverblijfdagen daarmee overschreden. De maximale bijdrage, in zoverre van toepassing (dus niet bij stelsel van woon- en leefkosten) blijft wel van kracht.
- Voor personen die vanuit de residentiële voorziening aan begeleid werken doen, wordt het begeleid werken tijdelijk stopgezet.
- Net zoals voor het begeleid werken worden de activiteiten in zorgboerderijen stopgezet.
- Nieuwe opnames worden uitgesteld. Enige uitzondering: wanneer de integriteit van de persoon met een handicap of zijn context in het gedrang komt.
- Heropnames van mensen die in eerste instantie thuis opgevangen werden zijn enkel mogelijk als de integriteit van de persoon met een handicap of zijn context in het gedrang komt, mits dat ze dan de volledige verdere duur van de maatregelen in de voorziening verblijven. Bij een opname worden de nodige voorzorgsmaatregelen genomen. De temperatuur wordt afgenomen. Bij voorzieningen met personen met ernstige medische problemen kan beslist worden tot een kamerisolatie van 7 dagen. Bij symptomen die wijzen op (een vermoeden van) COVID-19 wordt overgegaan tot druppel-isolatie gedurende 14 dagen.
- Indien het verblijf in een ODB-unit de maximale termijn overschrijdt, dit om transferten van personen te vermijden, zal dit beschouwd worden als een geldige reden voor verlenging en dient er geen aanvraag om verlenging ingediend te worden.
- Personen die als vrijwilliger mee instaan voor de dagelijkse zorg en ondersteuning, kunnen de voorziening betreden op voorwaarde dat dezelfde hygiënische regels worden gehanteerd als voor het personeel. Het moet daarbij gaan om ondersteuning aan meerdere bewoners, en niet enkel aan het eigen familielid. We verwijzen hier ook naar de richtlijnen voor de inzet van vrijwilligers die gelden voor de woonzorgcentra. Het is de directie die beslist welke vrijwilligers nodig zijn voor de dagelijkse zorg en ondersteuning.

- Indien de toestand omwille van personeelsgebrek erg precair wordt, vragen we u met aandrang om het VAPH tijdig op de hoogte te stellen, zodat kan gezocht worden naar oplossingen om een algehele sluiting te vermijden (zie ook “Inschakelen van personeel in andere situaties en organisaties”). U neemt hiervoor contact op met uw regio-coördinator per mail of telefonisch. Voor Vlaams Brabant staat voorlopig Evi Vangeneugden in voor het Arrondissement Leuven, en Janick Appelmans voor Brussel en Halle-Vilvoorde.

Telefoonnummer(s):

- Evi Vangeneugden (Limburg en Arrondissement Leuven) : 02 249 33 93
- Micheline De Gussem (Oost-Vlaanderen) : 02 249 31 65
- Catherine T’Joens (West-Vlaanderen): 02 249 33 36
- Janick Appelmans (Antwerpen, Arrondissement Halle-Vilvoorde en Brussel): 02 249 31 07

- De maatregelen die u moet toepassen bij druppel-contact-isolatie kan u lezen in de richtlijnen voor de woonzorgcentra, deel 5. In deze richtlijnen is ook aangegeven hoe u moet omgaan met de inzet van vrijwilligers indien u die inschakelt.

https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Covid-19%20maatregelen%20WZC%20-%20versie%2023-03-2020_DEF.pdf

Bijkomende richtlijnen voor residentiële voorzieningen voor minderjarigen

De basisregels voor hygiëne en opvolgen van de opgevangen kinderen en jongeren zijn dezelfde als de regels die gelden voor de woonzorgcentra en de VAPH-voorzieningen voor meerderjarigen, evenals de maatregelen bij risico op besmetting of effectieve besmetting.

- Alle jongeren die in een residentiële voorziening verblijven, maar die toch thuis kunnen opgevangen worden, worden thuis opgevangen.
- Opvang op beslissing van de jeugdrechter en in andere precaire en onveilige situaties wordt gecontinueerd.
- Alle personen die toch verder in de residentiële voorziening verblijven, blijven in principe tot het einde van de maatregelen (mogelijk 3 mei) in de voorziening, en kunnen dus niet wisselen tussen thuis en de voorziening.
- Als aan de residentiële voorziening wordt aangegeven dat de jongere die in een residentiële voorziening verblijft, toch thuis kan opgevangen worden kan een eenmalige transfert naar huis gebeuren onder volgende voorwaarden:
 - Er wordt een goede inschatting gemaakt samen met het gezin dat de opvang thuis mogelijk is, ook naar besmettingsrisico voor personen in de thuissituatie die tot de risicogroepen behoren. Desgevallend wordt de consulent hierbij betrokken.
 - Bij het ophalen gebeurt dit buiten de gebouwen van de voorziening en met het in acht nemen van de regels van social distancy
 - Slechts in uitzonderlijke omstandigheden, dit wil zeggen als de integriteit van de persoon met een handicap in het gedrang komt of de jongere in een onveilige situatie terecht komt, kan een heropname overwogen worden.

- We kiezen niet voor een opnamestop. Gezien de situatie verwachten we dat zeker opnames ten gevolge van gerechtelijke beslissingen en opnames van kinderen en jongeren in bijzonder onveilige situaties noodzakelijk zullen blijven.
- Bij een opname worden de nodige voorzorgsmaatregelen genomen. De temperatuur wordt afgenomen. Bij voorzieningen met jongeren met ernstige medische problemen kan beslist worden tot een kamerisolatie van 7 dagen. Bij symptomen die wijzen op (een vermoeden van) COVID-19 wordt overgegaan tot druppel-contact-isolatie gedurende 14 dagen.
- Indien een MFC omwille van acute personeelsproblemen, zelfs na interne en externe solidariteit, een kortdurende opnamestop wil installeren, verwachten we dat hierover eerst met het VAPH afgestemd wordt.
- Personen die als vrijwilliger mee instaan voor de dagelijkse zorg en ondersteuning, kunnen de voorziening betreden op voorwaarde dat dezelfde hygiënische regels worden gehanteerd als voor het personeel. Het moet daarbij gaan om ondersteuning aan meerdere bewoners, en niet enkel aan het eigen familielid. We verwijzen hier ook naar de richtlijnen voor de inzet van vrijwilligers die gelden voor de woonzorgcentra. Het is de directie die beslist welke vrijwilligers nodig zijn voor de dagelijkse zorg en ondersteuning.
- Indien de toestand omwille van personeelsgebrek erg precair wordt, vragen we u met aandrang om het VAPH tijdig op de hoogte te stellen, zodat kan gezocht worden naar oplossingen om een algehele sluiting te vermijden. U neemt hiervoor contact op met uw regio-coördinator per mail of telefonisch. Voor Vlaams Brabant staat voorlopig Evi Vangeneugden in voor het Arrondissement Leuven, en Janick Appelmans voor Brussel en Halle-Vilvoorde.
 - Telefoonnummer(s):
 - Evi Vangeneugden (Limburg en Arrondissement Leuven) : 02 249 33 93
 - Micheline De Gussem (Oost-Vlaanderen) : 02 249 31 65
 - Catherine T'Joens (West-Vlaanderen): 02 249 33 36
 - Janick Appelmans (Antwerpen, Arrondissement Halle-Vilvoorde en Brussel): 02 249 31 07
- Schoolgaande kinderen kunnen verder gebruik maken van de opvang in het onderwijs. Voor de modaliteiten verwijzen we naar de richtlijnen van het beleidsdomein Onderwijs. Kinderen die deelnemen aan het onderwijs worden zoveel als mogelijk gescheiden gehouden van andere kinderen.
- Als een jongere in crisis werd opgenomen binnen de crisisopvang, bekijken de voorziening van oorsprong en de voorziening die instaat voor de crisisopvang, samen onder welke modaliteiten een veilige terugkeer naar de voorziening van oorsprong kan gebeuren. Er moet immers vermeden worden dat de crisiscapaciteit volledig dichtslibt.
- De dienstverleningsovereenkomsten worden bij tijdelijk gewijzigde ondersteuning niet aangepast, maar de dagregistraties worden verder bijgehouden in de GIR. Hierbij wordt de werkelijke ondersteuning geregistreerd, dus niet de frequentie zoals opgenomen in de IDO.
- Bij een vraag tot stopzetting van combinatie PAB-MFC zal de stopzetting door het VAPH met terugwerkende kracht tot het begin van de maand worden toegekend, zodat de PAB-budghouder die maand reeds over zijn volledig budget kan beschikken.
- Momenteel blijft het belangrijk om de strikte gezondheidsrichtlijnen te volgen in het kader van de bestrijding van de epidemie. In die zin behouden we de strikte regeling inzake bezoek en is er op zich een verbod op bezoek. In navolging van onze richtlijnen ambuland/mobiel, maken we echter een

opening om onder heel strikte voorwaarden bezoek toe te laten in crisissituaties of wanneer het psychosociaal welzijn van de bewoner in het gedrang komt.

- De maatregelen die u moet toepassen bij druppel-contact-isolatie kan u lezen in de richtlijnen voor de woonzorgcentra, deel 5. In deze richtlijnen is ook aangegeven hoe u moet omgaan met de inzet van vrijwilligers indien u die inschakelt.

https://www.zorg-en-gezondheid.be/sites/default/files/atoms/files/Covid-19%20maatregelen%20WZC%20-%20versie%2023-03-2020_DEF.pdf

Bijkomende richtlijnen voor dagcentra voor volwassenen

- De dagcentra worden gesloten, behoudens voor personen waarvan beide ouders of de alleenstaande ouder werkzaam is in de zorgsector of een andere cruciale sector.
- De werking van het dagcentrum, hoe minimaal ook, dient strikt gescheiden te worden van de residentiële opvang. Het is toegestaan om, indien er verschillende dagcentra in de regio zijn met een minimale bezetting, de werking te groeperen in één locatie.
- Het vervoer door het dagcentrum wordt hoe dan ook stopgezet.
- Als tijdens de opvang thuis blijkt dat de sluiting van de dagopvang een overbelasting is voor ouders, kan ingezet worden op psychosociale begeleiding en individuele ondersteuning (zie psychosociale begeleiding en inzet van personeel in andere situaties). Indien dit geen voldoende oplossing biedt, kan overgegaan worden tot residentiële plaatsing voor de duur van de maatregelen. De IDO wordt niet gewijzigd. Uiteraard gelden dan de regels voor residentiële opvang.
- Het begeleid werken wordt tijdelijk stopgezet.
- Net zoals voor het begeleid werken worden de activiteiten in zorgboerderijen tijdelijk stopgezet.

Bijkomende richtlijnen voor de kinderen en jongeren die enkel gebruik maken van dagopvang

- Ook hier moet er bijzondere aandacht zijn voor de algemene preventieve maatregelen om besmetting te voorkomen en omtrent het omgaan met gevallen van besmetting. Deze richtlijnen kunt u nalezen op de website van Zorg en Gezondheid.
- De schoolvervangende en schoolaanvullende dagopvang wordt gesloten, behalve voor kinderen en jongeren waarvan de ouders werken in een cruciale sector.
- De werking van de dagopvang, hoe minimaal ook, dient strikt gescheiden te worden van de residentiële opvang. Het is toegestaan om, indien er verschillende MFC's in de regio zijn met een minimale bezetting voor de dagopvang, de werking te groeperen in één locatie.
- Het eventuele vervoer georganiseerd door het MFC wordt stopgezet.
- Als tijdens de opvang thuis blijkt dat de sluiting van de dagopvang een overbelasting is voor ouders, kan ingezet worden op psychosociale begeleiding en individuele ondersteuning (zie psychosociale begeleiding en inzet van personeel in andere situaties). Indien dit geen voldoende oplossing biedt, kan overgegaan worden tot residentiële plaatsing. Uiteraard gelden dan de regels voor residentiële opvang.
- Schoolgaande kinderen kunnen verder gebruik maken van de opvang in het onderwijs. Voor de modaliteiten verwijzen we naar de richtlijnen van het beleidsdomein Onderwijs.

- De dienstverleningsovereenkomsten worden bij tijdelijk gewijzigde ondersteuning niet aangepast, maar de dagregistraties worden verder bijgehouden in de GIR.

Bijkomende richtlijnen voor ambulante en mobiele begeleiding en ondersteuning (psychosociale begeleiding)

- De stelregel blijft dat diensten en voorzieningen geen face-to-face contacten en huisbezoeken organiseren, maar dat ze via alternatieve communicatiemiddelen (telefoon, skype, messenger, ...) wel contact houden met de personen in begeleiding en de gezinnen, en hen zowel actief (contact houden en op afstand begeleiden) als passief (aanspreekbaar zijn, ook in crisissituaties) ondersteunen.
- In acute crisissituaties waar de integriteit van de volwassene of minderjarige in gevaar is, en waar de gekende alternatieven geen afdoende antwoord kunnen bieden, gaan we er - net als de mobiele teams van de netwerken geestelijke gezondheidszorg - van uit dat de diensten en voorzieningen toch rechtstreekse cliëntcontacten plaats laten vinden.
- We geven er hier de voorkeur aan dat zoveel mogelijk cliëntgesprekken plaatsvinden op de dienst of in de voorziening. Op die manier kunnen handhygiëne en het principe van social distancing beter gerespecteerd worden. Gesprekken kunnen enkel op de dienst plaatsvinden wanneer er vermeden kan worden dat de bezoeker contacten met anderen in de voorziening of andere bezoekers zou hebben. De ambulante begeleidingen vinden plaats in speciaal daarvoor voorziene ruimte, die niet benut wordt door de residentiële werking van de voorziening. Frequent en grondig poetsen van de ruimtes blijft uiteraard ook belangrijk.
- Indien een contact op de dienst of in de voorziening niet kan, kan een huisbezoek enkel plaatsvinden wanneer er niemand ziek is in het gezin en mits strikte handhygiëne en het houden van voldoende sociale afstand.
- Er moet hierbij bijzondere aandacht zijn voor de personen met een (mentale) handicap die zelfstandig wonen. Zeker indien deze personen of hun familieleden besmet werden.
- Indien in uitzonderlijke situaties beslist wordt om toch een bezoek aan huis te brengen, moeten de nodige voorzorgsmaatregelen genomen worden zoals omschreven voor de thuiszorg (zie richtlijnen Zorg en Gezondheid).
- Begeleidingen op afstand worden **vanaf 6 maart** geregistreerd als mobiele begeleidingen in de GIR. Dit is een tijdelijke richtlijn. In de toekomst zal nog bepaald worden hoe we precies omgaan met begeleidingen op afstand.

Bijkomende richtlijnen voor praktische ondersteuning

- Een aantal vergunde zorgaanbieders staat ook in voor de praktische ondersteuning aan huis. Zij zetten deze assistentie verder. De vergunde zorgaanbieders respecteren hierbij de voorzorgsmaatregelen zoals van kracht voor de thuiszorgdiensten.

Bijkomende richtlijnen voor Centra voor Ambulante Revalidatie

Vanuit het Agentschap Zorg en Gezondheid zullen specifieke richtlijnen verstuurd worden met betrekking tot de ambulante en mobiele gezondheidszorg. U kunt de richtlijnen voor professionelen ook vinden op de website van het Agentschap Zorg en Gezondheid.

Bijkomende richtlijnen voor de vrijetijdszorgorganisaties

De groepsactiviteiten van de diensten voor vrijetijdszorg moeten onmiddellijk gestaakt worden. Ook individuele begeleidingen worden gestaakt. De dienst probeert wel maximaal te voorzien in verdere begeleiding via begeleidingsmethodieken op afstand: telefonisch, chat, video-begeleiding, ...

Bijkomende richtlijnen voor de ouderinitiatieven

- Ook voor de ouderinitiatieven geldt dat ze inzetten op zo weinig mogelijk transferts tussen het ouderproject en de thuissituatie. Dus afwisselende opvang thuis en in het ouderproject kan niet. In zoverre de personeelsbezetting het toelaat, kan de opvang binnen het ouderproject worden verder gezet.
- Bezoek is ook hier niet toegestaan. Zie de richtlijnen voor de residentiële opvang.
- Personen die mee instaan voor de dagelijkse zorg en ondersteuning (vrijwilligers, maar dus ook vrijwilligers-ouders), kunnen het ouderproject betreden op voorwaarde dat dezelfde hygiënische regels worden gehanteerd als voor het personeel. Het moet daarbij gaan om ondersteuning aan meerdere bewoners, en niet enkel aan het eigen familielid. We verwijzen hier ook naar de richtlijnen voor de inzet van vrijwilligers die gelden voor de woonzorgcentra.

Inschakelen van personeel in andere situaties en organisaties

Een aantal diensten en voorzieningen zijn momenteel door de maatregelen geheel of bijna geheel gesloten, of de activiteiten staan op een zeer laag pitje. De minister heeft ervoor gepleit dat het personeel niet op tijdelijke werkloosheid wordt geplaatst. Uiteraard kunnen de personeelsleden in eerste instantie binnen de eigen andere aanbodsvormen ingezet worden waar er een tekort is.

Als er geen andere interne noden zijn, kan het personeel ingezet worden in de andere organisaties. Dit kan via een aanvulling op het arbeidscontract. De koepelorganisaties zullen via hun website de nodige informatie ter beschikking stellen. Ze stellen ook een model van aanvulling van het arbeidscontract ter beschikking.

Er worden momenteel ook een aantal personen thuis opgevangen die anders gebruik maken van de dagopvang en/of de woonondersteuning. Soms is die opvang thuis enkel mogelijk als er beperkte bijkomende ondersteuning mogelijk is. Het is toegestaan dat het personeel dat niet nodig is voor andere opvang, wordt ingezet voor ondersteuning in die thuissituaties, op volgende voorwaarden:

- Het gaat om directe dagdagelijkse noodzakelijke ondersteuning, dus niet om algemene, niet-dringende psychosociale begeleiding.
- Bij deze ondersteuning worden de richtlijnen gevolgd zoals van kracht voor de thuiszorgdiensten :

<https://www.zorg-en-gezondheid.be/corona-richtlijnen-voor-zorgprofessionals>

- Het personeel dat instaat voor deze ondersteuning, wordt gescheiden gehouden van het personeel dat instaat voor de dagopvang of de residentiële opvang.

Beschermingsmateriaal

Zoals u weet, is er een acute nood aan beschermend materiaal. We volgen de evoluties ter zake op de voet op. In afwachting van verder bericht, wijzen we nogmaals op de preventieve maatregelen (handen wassen met zeep, voldoende afstand houden, ruimtes frequent poetsen) die doeltreffend zijn om besmetting tegen te gaan. We verwijzen ook naar de website van Zorgnet Icuuro die tips bevat om zelf mondmaskers te maken: https://www.zorgnet ICUURO.be/content/zelf-mondmaskers-produceren?fbclid=IwAR13CFHM_QMpQ3C2xtKl8uuRjKDW-OKKin7e_tkEpnRZiRjcsALiYhM21HI.

Ondertussen is een beperkte levering mondmaskers verdeeld. We volgen dit mee verder op.

Ondertussen werd er ook op het federale niveau een taskforce opgericht om het tekort aan materiaal aan te pakken. U kunt tekorten melden via deze link: coronashortages@FAGG-afmps.be

Onder volgende link van Sciensano vindt u ook een procedure omtrent het omgaan met mondmaskers. Wij vragen met aandring, gelet op het algemeen tekort aan mondmaskers, deze maatregelen effectief toe te passen:

https://epidemiologie.wiv-isp.be/ID/Pages/2019-nCoV_procedures.aspx

Om personeelsleden en vrijwilligers snel in te leiden in een aantal essentiële richtlijnen, kan u gebruik maken van e-learning-pakketje via volgende link:

<https://www.howest.be/covid19hygiene>

Hoe omgaan met het in orde brengen van IDO's in het kader van CF 2 ?

Mocht het zo zijn dat de IDO in het kader van CF 2 nog niet ondertekend is door de budgethouder of zijn wettelijk vertegenwoordiger, dan kan dat ook nog na 1 april 2020, dit om directe contacten te vermijden. Dat geldt voor alle ondersteuningsvormen.

Business-continuity-plan

In vorige infonota's werd reeds gewezen op het belang van een plan om de continuïteit van de dienstverlening te verzekeren. Het is dan ook van belang dat er een crisisteam wordt samengesteld dat de leiding neemt over de uitwerking van dergelijk plan. In dergelijk plan moeten de maatregelen worden opgesteld die u als organisatie zult nemen als de situatie dermate verslechtert dat u wordt geconfronteerd met een hoog aantal besmettingen, hetzij bij de gebruikers (verhoogde zorgnood), hetzij bij personeel (verminderde inzet). De leden van het crisisteam houden vinger aan de pols en volgen de situatie op. Het team bepaalt ook welke informatie er wordt vrijgegeven aan het personeel, en op welke manier.

Ieder plan moet afgestemd worden op de realiteit van de eigen organisatie en kan dus niet van bovenaf opgelegd worden. Maar hierna volgen toch enkele aanbevelingen:

- Focus in crisissituatie op de kernprocessen: HOE HOUDEN WE DE DAGDAGELIJKE ZORG EN OPVANG DRAAIENDE? Welke taken moeten permanent gecontinueerd blijven? Welke taken kunnen tijdelijk on hold gezet worden (bijvoorbeeld mobiele begeleidingen, bespreken van handelingsplannen en ander intern overleg ...)?
- Hoe kan een tekort gecompenseerd worden door inzetten van personeel dat normaal andere taken verricht? Zet het plan duidelijk op papier, en deel met alle relevante betrokkenen de informatie waar ze moeten over beschikken.
- Verken of personen uit rust of vakantie kunnen teruggeroepen worden.
- Verken de mogelijkheid om het tewerkstellingspercentage van het personeel tijdelijk te verhogen.
- Verken of er een versterkte ondersteuning door vrijwilligers of stagiairs mogelijk is.
- Verken of er samenwerking met, of solidariteit en ondersteuning vanuit andere organisaties mogelijk is. Sommige organisaties zien zich immers geconfronteerd met een personeelstekort; bij andere organisaties is de werking sterk beperkt.
- Verken met de context welke kinderen en volwassenen tijdelijk thuis veilig opgevangen kunnen worden. Houd daarbij rekening met het feit of binnen de context er geen personen aanwezig zijn die behoren tot de kwetsbare groepen voor het coronavirus.

De koepelorganisaties verbinden zich ertoe om goede praktijkvoorbeelden van hun leden te verspreiden.

Verder verloop

De maatregelen blijven gelden tot tegenbericht. De verstrengde maatregelen gelden voorlopig tot en met 5 april 2020. De kans bestaat dat ze door verdere vaststellingen, ervaringen en ontwikkelingen, of door meer algemene maatregelen op het Vlaamse of federale niveau moeten bijgestuurd worden. Wij houden u voortdurend op de hoogte.

U kunt voor uw vragen terecht op avf@vaph.be.

De contactpersoon binnen het VAPH is Ellen De Visscher.

Telefoonnummer: 02 249 36 66

Ten slotte willen zowel de minister als ikzelf erop wijzen dat we zeer goed beseffen dat de uitvoering van al deze maatregelen maar kan lukken door een uitzonderlijke inzet van directie en personeel van onze VAPH-diensten en voorzieningen. Op dit ogenblik ligt de prioritaire aandacht op de volksgezondheid, het leven en welzijn van de personen met een handicap, hun netwerk en het personeel. We proberen met de opgelegde maatregelen de consequenties van de epidemie maximaal in te dijken. We beseffen dat dat ook kan leiden tot secundaire, maar ook niet te verwaarlozen problemen van arbeidsrechtelijke en subsidietechnische aard, zeker als de werking van de voorzieningen nog ernstiger verstoord wordt. Ook voor de personen met een handicap kunnen de maatregelen budgettaire effecten hebben.

Het VAPH is momenteel bezig met het in kaart brengen van de knelpunten en het uitwerken van mogelijke oplossingen, maar uiteraard moeten eerst de nodige politieke beslissingen genomen worden vooraleer we hierover verdere informatie kunnen verstrekken.

Zowel het kabinet als het VAPH willen de werkgeverskoepels danken voor de constructieve samenwerking.

James Van Casteren
Administrateur-generaal